

LATVIJAS VĒSTURES INSTITŪTA ŽURNĀLS Nr. 100

Cienītais lasītāj!

Jūsu rokās ir nonācis “Latvijas Vēstures Institūta Žurnāla” 100. numurs. Šis nozīmīgais skaitlis sasniegts 25 gadu laikā – kopš atjaunotā žurnāla pirmā numura iznākšanas 1991. gada decembrī.

1991. gadā, atjaunojot 1936. gadā dibināto “Latvijas Vēstures Institūta Žurnālu”, tika izvirzīts ambiciozs uzdevums – izdot četrus žurnāla numurus gadā – tāpat kā starpkaru periodā. Šis uzdevums izrādījās negaidīti grūts. Pirmajos gados pēc atjaunošanas žurnāls iznāca ar Latvijas Zinātnes padomes finansiālu atbalstu, taču, iestājoties ekonomiskajai krīzei, tas tika pārtraukts un vairs nav ticis atjaunots. Žurnāls izdzīvoja, tikai pateicoties Valsts kultūrkapitāla fonda finansiālajam atbalstam. Atšķirībā no daudziem citiem līdzīgiem izdevumiem “Latvijas Vēstures Institūta Žurnāla” izdošana nekad nav aizkavējusies, arī divi vai vairāki numuri nekad nav tikuši apvienoti vienā. Šis gads ir pirmais, kad esam saņēmuši finansiālu atbalstu no Latvijas Universitātes. Tas vieš cerības.

Divdesmit piecos gados žurnāla pamatzdevums – uzturēt augstus akadēmiskos standartus, publicēt zinātniskus rakstus par visiem Latvijas vēstures periodiem – nav mainījies. Tomēr būtiski mainījušies uzstādījumi. Atjaunotā žurnāla vēsturē ir izdalāmi trīs periodi. Tā pirmais galvenais redaktors (1991–1998) Jānis Graudonis centās atjaunot tās akadēmiskās tradīcijas, kādas pastāvēja laikā līdz Latvijas okupācijai. Žurnāls saglabāja iepriekšējo struktūru, katru numuru ievadīja redaktora ievadvārdi – “Redaktora sleja”.

Laikā, kad galvenais redaktors bija Andris Caune (1998–2007), žurnāls daudz publicēja vēstures avotus, kļuva vizuāli pievilcīgāks, ievietojot arī ilustratīvas laikmeta liecības. Šajā laikā žurnālu ar rakstiem nodrošināja galvenokārt Latvijas vēstures institūta zinātnieki. Pēdējos gados (kopš 2007), kad žurnālu vada atbildīgā redaktore Ineta Lipša, tam izvirzīts augsts mērķis – kļūt par starptautiski atzītu zinātnisku žurnālu. Žurnāls kļuvis atvērts visiem vēsturniekiem, to skaitā ārvalstu – vairāk nekā puse rakstu ir citu institūciju autoru darbi, pieaudzis publikāciju skaits angļu valodā.

Mainījušās prasības autoriem, paaugstināti recenzēšanas kritēriji, raksti pieejami arī internetā.

Sagaidot atjaunotā “Latvijas Vēstures Institūta Žurnāla” jubilejas numuru, ar cieņu atcerēsimies nu jau mūžībā aizgājušo žurnāla atjaunošanas iniciatoru un pirmo galveno redaktoru Jāni Graudoni. Tāpat vēlos izteikt pateicību visiem, kuri ieguldījuši savu darbu un laiku žurnāla sagatavošanā, – bijušajam galvenajam redaktoram Andrim Caunem, pašreizējai – Inetai Lipšai, viesredaktoriem, redaktorēm Inārai Stašulānei, Vijai Stabulnieci, Inārai Korsakai, maketētājai Margaritai Stokai, māksliniecei Inārai Jēgerei, bijušajai žurnāla sekretārei Līgai Lapai, zinātniski tehniskajai darbiniecei Elitai Eglei, visiem redkolēģijas locekļiem – gan bijušajiem, gan šobrīd strādājošiem, kolēģiem vēsturniekiem – rakstu un apskatu autoriem, recenzentiem.

Žurnāla jubilejas reizē gribētu novēlēt, lai nākamie simts numuri taptu mierīgā gaisotnē, bez bažām par žurnāla pastāvēšanas iespējām nākotnē.

LU Latvijas vēstures institūta direktors *Guntis Zemītis*